

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ГОЛОВНІ ОРІЄНТИРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯКІСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

INTERACTIVE TECHNOLOGIES AS THE MAIN GUIDELINES FOR ORGANIZING QUALITY PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TOURISM SPECIALISTS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

У статті висвітлено особливості використання інтерактивних технологій в освітньому процесі закладів передвищої освіти задля забезпечення якісної професійної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму. Зокрема, наголошено на підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Підкреслено, що система професійної підготовки повинна враховувати інновації в галузі туризму, застосування новітніх технологій. Визначено фактори, які потребують урахування задля удосконалення професійної підготовки студентів сфери туризму в закладах передвищої освіти. Пріоритетного значення надано інтерактивним технологіям, які здатні активізувати всіх учасників освітнього процесу, підвищити рівень та якість засвоєння навчального матеріалу. Уточнено сутність понять: «професійна підготовка», «фахова підготовка». Запропоновано власну дефініцію терміну «професійна підготовка майбутніх фахівців сфери туризму». Акцентовано увагу на необхідності поєднання теорії з практикою в професійній підготовці майбутніх фахівців туристичної індустрії. Окреслено умови, які найкращим чином сприяють поєднанню теорії з практикою. Важливого значення у здобутті якісної професійної підготовки надано закладам фахової передвищої освіти – коледжам. Конкретизовано сутність поняття «якість професійної підготовки фахівців». Підкреслено, що сучасна фахова передвища освіта ґрунтується на моделі компетентнісно-орієнтованого навчання, яке потребує використання інтерактивних технологій. Розкрито змістове наповнення терміну «інтерактивні технології». Визначено переваги використання інтерактивних технологій в освітньому процесі фахових коледжів. Розглянуто робочу класифікацію інтерактивних технологій за моделями навчання, у яких вони реалізуються. Висвітлено методичні особливості організації інтерактивного навчання. Запропоновано завдання для організації парної та групової співпраці майбутніх фахівців сфери туризму. Наведено приклади використання інтерактивних технологій ситуативного моделювання в освітньому процесі, розкрито їхні переваги. Запропоновано приклади використання інтерактивних технологій опрацювання дискусійних питань. Розглянуто педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців туристичної галузі з використанням інтерактивних технологій. Зроблено висновок, що використання інтерактивних технологій в освітньому процесі фахових коледжів дозволяє значно підвищити якість професійної підготовки майбутніх фахівців, які працюватимуть у сфері туризму, готуючи їх до реальних умов роботи через конкретні інтерактивні практичні вправи.

Ключові слова: інтерактивні технології, інтерактивні вправи, професійна підготовка, фахова підготовка, майбутні фахівці

сфери туризму, якість професійної підготовки фахівців, заклади фахової передвищої освіти.

The article highlights the features of using interactive technologies in the educational process of pre-higher education institutions to ensure high-quality professional training of future tourism specialists. In particular, it emphasizes the training of highly qualified specialists. It emphasizes that the professional training system must take into account innovations in the field of tourism and the use of the latest technologies. It identifies factors that need to be taken into account to improve the professional training of tourism students in pre-higher education institutions. Priority is given to interactive technologies that are able to activate all participants in the educational process, increase the level and quality of learning of educational material. The essence of the concepts: «professional training», «professional training» is clarified. Its own definition of the term «professional training of future tourism specialists» is proposed. Attention is focused on the need to combine theory with practice in the professional training of future tourism industry specialists. The conditions that best contribute to the combination of theory and practice are outlined. Important importance in obtaining high-quality professional training is given to institutions of pre-higher education – professional colleges. The essence of the concept of «quality of professional training of specialists» is specified. It is emphasized that modern professional pre-higher education is based on a model of competency-based training, which requires the use of interactive technologies. The content of the term «interactive technologies» is revealed. The advantages of using interactive technologies in the educational process of professional colleges are determined. The working classification of interactive technologies according to the learning models in which they are implemented is considered. The methodological features of organizing interactive learning are highlighted. Tasks are proposed for organizing pair and group cooperation of future specialists in the field of tourism. Examples of using interactive technologies of situational modeling in the educational process are given, their advantages are revealed. Examples of using interactive technologies for working out discussion questions are proposed. The pedagogical conditions for forming professional competence of future specialists in the tourism industry using interactive technologies are considered. It was concluded that the use of interactive technologies in the educational process of professional colleges will significantly improve the quality of professional training of future tourism specialists, preparing them for real working conditions through practical and theoretical exercises.

Key words: interactive technologies, interactive exercises, professional training, vocational training, future tourism specialists, quality of professional training of specialists, pre-higher education institutions.

УДК 37.093.2.091.33:338.48
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.1.18>

Гарбич Я.В.,
аспірант кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Однією з найбільш динамічних і важливих галузей економіки є сфера туризму, яка потребує висококваліфікованих спеціалістів. Розвиток світового та внутрішнього туризму, зміни в попиті на туристичні послуги, інтеграція національної туристичної сфери в міжнародний ринок зумовлює підвищення вимог до рівня підготовки майбутніх фахівців туристичної індустрії, які повинні бути готовими до швидких змін на ринку праці та володіти сучасними знаннями, навичками, компетентностями. Зокрема, в Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» окреслюється перелік загальних і професійних компетентностей, якими має володіти випускник закладу фахової передвищої освіти, серед яких варто відзначити: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань), застосовувати знання теорії і практики туристичного бізнесу у професійній діяльності фахівця туристичного супроводу, реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності, працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних задач [12, с. 6–7]. Вважаємо, що система професійної підготовки повинна враховувати інновації в галузі туризму, застосування новітніх технологій, а також специфіку різних видів туризму.

Аналіз наукових пошуків засвідчив наявність низки факторів, які потребують урахування задля удосконалення професійної підготовки студентів сфери туризму в закладах передвищої освіти, орієнтуючись на актуальні вимоги туристичної галузі та майбутніх роботодавців, зокрема: інтеграція інноваційних технологій у туристичну діяльність, що вимагає від фахівців володіння новітніми інструментами; потреба в адаптації навчальних програм до сучасних вимог ринку праці і розвитку туристичної галузі; забезпечення конкурентоспроможності випускників, здатних працювати в умовах глобалізації та зміни уподобань туристів.

З огляду на це, постає необхідність у вдосконаленні професійної підготовки кадрів туристичної сфери, які навчаються у коледжах, що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності на ринку праці. Вважаємо, що якісну підготовку можуть забезпечити заклади фахової передвищої освіти – коледжі, які мають здійснювати свою діяльність, ураховуючи сучасні досягнення з підготовки фахівців туристичної індустрії, впроваджуючи інноваційні технології навчання в освітній процес задля формування загальних і професійних компетентностей, розвитку в студентів практичних навичок, необхідних для ефективної діяльності

в сфері туризму. Серед різноманіття таких технологій, пріоритетного значення надаємо інтерактивним технологіям, які здатні активізувати всіх учасників освітнього процесу; підвищити рівень та якість засвоєння навчального матеріалу; покращити сформованість практичних навичок, шляхом моделювання реальних ситуацій в сфері туризму; сприяють розвитку творчості, критичного мислення, навичок співпраці. Таким чином, постає необхідність у характеристиці інтерактивних технологій та розкритті їх переваг в професійній підготовці майбутніх фахівців сфери туризму, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Результати аналізу науково-педагогічної літератури свідчать, що проблема професійної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму стала об'єктом досліджень Н. Закордонець, А. Захаріної, Л. Козак, Л. Польової, С. Свиридової, В. Федорченка, М. Черезової та інших. Зокрема, Н. Закордонець зосереджувала увагу на можливостях реалізації передових ідей швейцарського досвіду у професійній підготовці; А. Захаріна розкривала особливості професійної підготовки майбутніх туризмознавців до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері; Л. Козак аналізувала професійно-орієнтовані форми навчання; Л. Польова обґрунтовувала особливості практичної підготовки; С. Свиридова досліджувала роль природничо-наукових дисциплін під час навчання; В. Федорченко розглядав теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму; М. Черезова проаналізувала зміст комунікативної освіти здобувачів.

Особливості використання інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців туристичної сфери розкриваються у напрацюваннях О. Бобровського, О. Вінника, І. Довженко, С. Кожушко, Н. Кузик, Н. Мартинової, З. Смирнової, Л. Соколовського та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Встановлено, що наукові пошуки переважно спрямовуються на дослідження: ролі ділової гри у професійній підготовці майбутніх фахівців сфери обслуговування (І. Довженко); використання інтерактивних технологій навчання у підготовці майбутніх фахівців туристичної галузі до професійної взаємодії (С. Кожушко); сучасного стану використання ігрових технологій у професійній підготовці майбутніх менеджерів туризму (Н. Мартинова); особливостей використання інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх менеджерів з туризму (Н. Кузик); теоретико-методичних аспектів формування комунікативної культури майбутніх менеджерів з туризму засобами інтерактивних технологій (Л. Соколовський). Однак, не розкрито

потенціал інтерактивних технологій в організації якісної професійної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму в закладах фахової передвищої освіти, не проаналізовано їх роль та переваги.

Мета статті – висвітлення особливостей використання інтерактивних технологій в освітньому процесі закладів фахової передвищої освіти задля забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму.

Виклад основного матеріалу. Професійна підготовка, на переконання І. Булик, – це отримання особою професійних знань, навичок, вмінь, які дають можливість належним чином здійснювати певні дії, виконувати роботу. Фахова підготовка, у розумінні дослідниці, розглядається як багаторічне накопичення знань, умінь, духовних, культурних цінностей, які в результаті теоретико-практичного поєднання отримують найвищий ступінь майстерності [1, с. 35]. У нашому розумінні професійна підготовка майбутніх фахівців сфери туризму – це процес засвоєння студентами необхідних знань, формування практичних умінь і навичок для ефективної діяльності в галузі туризму.

Вважаємо, що професійна підготовка передбачає теоретичне навчання, яке включає вивчення основних аспектів туристичної індустрії, економіки, управління, маркетингу, культури, а також практичну підготовку, яка має на меті здобуття досвіду роботи в реальних умовах завдяки проходженню навчальної практики, участі в тренінгах, стажуванні. Повністю поділяємо думку Л. Польової стосовно того, що професійна підготовка майбутніх фахівців туризму обов'язково повинна поєднувати теорію з практикою у всіх формах організації освітнього процесу, адже працівники туристичної індустрії мають мати не лише професійні знання, а й сформовані навички. Дослідниця зауважує, що досить вдало поєднувати теорію з практикою можливо за наступних умов: організація професійних практик; адаптація навчальних програм до нагальних потреб ринку праці в туризмі; спрямування кваліфікаційних досліджень на розв'язання проблем, які виникають на практиці; використання сучасних технологій та методів навчання, зокрема, інтерактивних, практичних, проблемних [8, с. 172].

У закладах фахової передвищої освіти студенти можуть отримати якісну професійну підготовку. Поняття «якість професійної підготовки» П. Лузан, І. Мося, Т. Пащенко, О. Титова трактують як відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійних програм та стандартів фахової передвищої освіти. Науковці стверджують, що навчання в коледжах ґрунтується на моделі компетентнісно-орієнтованого навчання, яка дає змогу здійснювати підготовку кваліфікованих, компетентних, конкурентоспроможних фахівців, які прагнуть до самовдосконалення та саморозвитку.

Освітній процес за такої моделі орієнтується на інтереси, потреби, уподобання здобувачів освіти [5, с. 171].

Варто наголосити, що компетентнісно-орієнтоване навчання потребує використання технологій, які здатні активізувати навчальну діяльність студентів. Серед таких технологій надаємо важливого значення інтерактивним. На думку Л. Євсюкової, інтерактивні технології є «різновидом інтенсивних, активних технологій» [2, с. 57]. І. Прокопенко розглядає інтерактивні технології як організацію освітнього процесу, що ґрунтується на взаємодії всіх суб'єктів навчання та передбачає кооперативну діяльність студентів у групі або парі, кінцевий результат якої, залежить від роботи кожного. Науковець підкреслює, що інтерактивні технології включають інтерактивні методи, прийоми, конкретні очікувані результати, процедури і умови, які допомагають їх досягти. «Спільна навчальна мета для усіх студентів є головним правилом інтерактивної взаємодії» [10, с. 133].

Серед переваг використання інтерактивних технологій в освітньому процесі фахових коледжів, які готують фахівців за спеціальністю 242 Туризм варто відзначити: активізацію освітнього процесу – інтерактивні методи підвищують активність здобувачів освіти, залучаючи їх до участі в обговореннях, дискусіях, виконаннях практичних завдань, що сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу; індивідуалізацію навчання – завдяки можливості співпраці в групах, парах, здобувачі освіти мають можливість отримати додаткову підтримку та зворотний зв'язок від викладачів та одногрупників; підготовку до реальних умов праці – робота в групах і парах створює необхідні умови для майбутньої професійної діяльності, де часто необхідно співпрацювати в командах, обмінюватись ідеями та вирішувати завдання колективно; покращення комунікаційних навичок студентів – спільна робота сприяє розвитку комунікації та співпраці, що є важливими навичками для майбутньої професійної діяльності; підвищення мотивації – робота в групах і парах заохочує здобувачів освіти до самостійної навчальної діяльності, активної участі в освітньому процесі, оскільки вони відчувають більшу відповідальність за загальний результат і отримують зворотний зв'язок від одногрупників; розвиток критичного мислення – обговорення, аналіз та спільне вирішення завдань стимулюють розвиток аналітичного мислення та навичок прийняття рішень.

З'ясовано, що Л. Пироженко та О. Пометун пропонують класифікацію інтерактивних технологій за моделями навчання, у яких вони реалізуються:

– інтерактивні технології кооперативного навчання («Магічні драбинки», робота в парах, «Ротаційні трійки», «Два – чотири – всі разом», «Карусель», робота в малих групах, «Акваріум»);

– інтерактивні технології колективно-групового навчання («Обговорення проблеми в загальному колі», «Мозковий штурм», «Мікрофон», «Незакінчені речення», «Навчаючи – учись», «Ажурна пилка», «Аналіз ситуації», «Дерево рішень»);

– інтерактивні технології ситуативного моделювання (симуляції або імітаційні ігри, «Спрощене судове слухання», «Громадські слухання»);

– інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань (метод «Прес», «Займи позицію», «Зміни позицію», дискусія, дискусія в стилі телевізійного ток-шоу) [9, с. 33].

Найбільшого поширення в професійній освіті, на переконання Г. Черній, набули такі інтерактивні методи як-от: «Коло ідей», «Мозковий штурм», «Мікрофон», метод «Прес», бесіда за Сократом, ділові ігри, дискусія, метод прогнозування [15, с. 88].

Для нашого дослідження становлять інтерес методичні особливості організації інтерактивного навчання, які включають наступні аспекти: мотиваційне налаштування на взаємодію та спільну діяльність; організація навчального простору, що сприяє діалогу; застосування проблемних ситуацій; використання інтерактивних методів і прийомів, які сприяють розвитку творчості, комунікативних здібностей; дотримання всіма учасниками освітнього процесу правил навчального співробітництва; оптимізація оцінювання результатів спільної діяльності та процесу роботи загалом; розвиток навичок рефлексії, самоаналізу, самоконтролю [15, с. 88].

Вважаємо, що для організації парної та групової співпраці майбутнім фахівцям сфери туризму доречно пропонувати наступні завдання:

– створити презентацію про вітчизняний та зарубіжний ринок туристичних послуг, розвиток світового туризму в XVIII-XIX ст. (перші визначні пам'ятки, перші туристичні агентства), історичні віхи туризму в XX ст., прогнози розвитку світового туризму, сучасний стан туристичної галузі в Україні, форми і види туристських ресурсів;

– провести маркетингові вивчення попиту та пропозиції на туристичні послуги, представивши результати у формі буклету, колажу;

– скласти кошторис туру, здійснити розрахунок вартості туру;

– розробити рекламні буклети на основі Microsoft Office Publisher;

– запропонувати дизайн візитівки;

– оформити технологічну документацію (скласти план-схему маршруту та його паспорт, технологічну картку маршруту, оформити інформаційний лист, лист підтвердження бронювання, туристичний ваучер, візову анкету, скласти програму туру, каталог маршруту);

– написати есе на такі теми: «Пам'ятка для туриста, що відправляється до Єгипту», «Роль

Німеччини у світовому туризмі», «Освіта як чинник розвитку туризму в Іспанії», «Римські канікули» [6; 7].

Корисними для здобувачів освіти за спеціальністю 242 Туризм, на нашу думку, будуть інтерактивні технології ситуативного моделювання: симуляції, рольові ігри, спрощені судові слухання, які дозволяють імітувати реальні професійні ситуації. «Основне призначення даних технологій у підготовці майбутніх туристів, – зазначають О. Бобровський, В. Єфанова, Н. Резніченко, З. Смірнова, Д. Хуртик, – це забезпечення ґрунтового аналізу ситуацій, що виникають у процесі туристичної діяльності й імітують поведінку учасників, які умовно обіймають певні посади та повинні приймати рішення в різних туристичних ситуаціях» [11, с. 449].

Наведемо приклади використання інтерактивних технологій ситуативного моделювання в освітньому процесі:

– запропонувати студентам виконати роль представника суб'єкта туристичної діяльності і виступити від його імені;

– у ролі екскурсовода провести екскурсію до музею, що допоможе вдосконалити та відпрацювати алгоритм техніки проведення екскурсії;

– розіграти судовий процес з конкретної справи, під час якого необхідно діяти відповідно до законодавства України про туризм та інших нормативних актів органів виконавчої влади в даній галузі;

– виконати роль туристичного менеджера, який займається плануванням та організацією подорожі, зокрема, проводить бесіди з клієнтами, бере участь в оформленні угод із споживачами туристичних послуг, що допоможе студентам удосконалити практичні вміння щодо чіткого та правильного інформувати клієнта про туристичний об'єкт (курорт, регіон, комплекс, готель): умови страхування, екскурсійні послуги, правила перетинання кордону, вид транспорту, тип розміщення, правила поселення в готелі, вид харчування, вартість та способи оплати [6; 7].

Поділяємо думку Г. Черній стосовно того, що використання інтерактивних технологій ситуативного моделювання в освітньому процесі сприяє формуванню вмінь у студентів шукати шляхи розв'язання фахових проблем, які не мають однозначного вирішення, що призводить до генерації оригінальних рішень з різних непередбачуваних ситуацій. Погоджуємося з дослідницею у необхідності забезпечення студентам свободи вибору навчальних ролей та завдань, з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей задля створення ситуації успіху [15, с. 88].

З метою поглиблення знань з проблеми, яка є предметом обговорення, розвитку критичного мислення, формування у студентів умінь

визначати власну позицію, обґрунтовувати та доводити думку, доцільно, на нашу думку, використовувати інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань: дискусію, метод «Прес», «Займи позицію», «Зміни позицію».

Запропонуємо конкретний приклад використання методу «Прес». Перед студентами викладач ставить запитання, на яке вони мають дати чітку та аргументовану відповідь. Запитання були такими: «Які види туризму є актуальними в період воєнного стану в Україні?»; «Яким чином можна залучити якомога більше туристів до України?»; «Як не стати одноманітною туристичною країною?»; «Що перешкоджає розвитку туризму?»; «Які основні тренди світового туризму?». Так, студентам потрібно висловити свою точку зору, починаючи зі слів «Я вважаю, що...», після чого навести доказові аргументи, які підтверджують висловлену думку, починаючи зі слів: «...тому, що...». Обов'язково необхідно навести приклади, факти, які підсилюють докази, починаючи словом «...наприклад...». У кінці варто узагальнити свою думку, зробивши висновок, словами: «Отже,...» [9, с. 67].

Для дискусійного обговорення Л. Мелько, Г. Уварова [13] рекомендують пропонувати наступні запитання: «Чи є свідченням позитивних тенденцій розвитку туризму в країнах Європи доходи від туризму?»; «Які переваги і недоліки туризму Франції у порівнянні з іншими європейськими країнами?»; «Як впливає виїзний туризм для економіки країни?»; «Перевага чи недолік шопінговий туризм у Туреччині?»; «Чи зможе туризм Греції протистояти економічній кризі?».

Цікавими є інтерактивні вправи, запропоновані С. Кожушко, задля вдосконалення умінь вести дискусію: «Спонування до дії», «Катастрофа у пустелі». Розглянемо їх детальніше. Зокрема, «Спонування до дії» – вправа, що передбачає пригадування ситуацій, які потребують звертання до інших з проханням. Дане завдання спрямоване на зосередження уваги на аспектах, необхідних для досягнення мети та сприяє формуванню вміння звертатися до інших. «Катастрофа у пустелі» – вправа, що складається з двох етапів: індивідуального ранжування і групового обговорення. Кожен студент отримує бланк з п'ятнадцятьма предметами, які необхідно упорядкувати по важливості для врятування у пустелі, після чого студенти об'єднуються в мікрогрупи, обговорюють отримані результати та формулюють загальну думку щодо ранжування. Дана інтерактивна вправа розвиває вміння вести дискусію, доводити свою думку, досягати компромісу [3, с. 246].

Нам імпонує думка В. Ципко [14, с. 168], яка вважає інтерактивні технології ефективними в організації якісної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму, адже студенти можуть вільно

висловлювати власні судження, демонструвати та обговорювати моделі соціальної поведінки, брати участь у діалозі, завдяки чому знання з туризму набувають проблемного характеру.

Для нашої роботи важливі педагогічні умови формування професійної компетентності студентів спеціальності 242 Туризм з використанням інтерактивних технологій, виокремленні С. Літвочою-Деменіною:

- формування в студентів мотиваційного компонента професійного самовизначення, який є запорукою успішної професійної діяльності;

- формування в здобувачів освіти усвідомлення важливості і значимості своєї професії, професійної спрямованості щодо їх діяльності в туристичній сфері;

- використання під час навчальних занять інтерактивних технологій, які майбутні фахівці використовуватимуть у своїй професійній діяльності, оскільки вони є засобом налагодження стосунків, наприклад, між екскурсоводом та екскурсантом [4, с. 191].

Висновки. Отже, використання інтерактивних технологій в освітньому процесі фахових коледжів дозволить значно підвищити якість професійної підготовки майбутніх фахівців туризму, готуючи їх до реальних умов роботи через практичні та теоретичні вправи. Інтерактивні технології сприяють кращому засвоєнню професійних знань, а також дають можливість набувати практичного досвіду через симуляції реальних ситуацій у туристичній сфері. Вони є гнучкими та адаптивними до різних навчальних умов, що забезпечує ефективну взаємодію між викладачами та студентами, а також мотивує студентів до активної участі в освітньому процесі. Таким чином, інтерактивні технології є ефективними інструментами для підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі туризму, що відповідають вимогам сучасного ринку праці.

Наше дослідження не вичерпує усіх аспектів розглянутої проблеми, перспективи подальших наукових розвідок убачаємо в дослідженні теоретико-методичних аспектів використання інтерактивних технологій в умовах дистанційного навчання майбутніх фахівців сфери туризму.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Булик І. Детермінація явища «професійна підготовка». *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 1. С. 33–36.
2. Євсюкова Л. С. Інтерактивні технології навчання : словник-голосоарій. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. 186 с.
3. Кожушко С. П. Інтерактивні технології навчання у підготовці фахівців туристичної галузі до професійної взаємодії. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2017. № 2 (14). С. 244–249.

4. Літовка-Деменіна С. Г. Педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців сфери туризму до екскурсійної діяльності в процесі професійної підготовки. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Вип. 27. С. 189–192.

5. Лузан П., Титова О., Мося І., Пашенко Т. Методика оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти. *Професійна педагогіка*. 2021. № 1 (22). С. 169–184.

6. Мягка О. О. Робоча навчальна програма з професійно-практичної підготовки «Агент з організації туризму». URL: <https://vseosvita.ua/library/robocanavcalna-programa-z-profesijno-prakticnoi-pidgotovki-agent-z-organizacii-turizmu-411311.html> (дата звернення: 29.12.2024).

7. Обозний В. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи туризму». Київ, 2019. URL: https://prf.edu.ua/images/stories/Kaf_tourism/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%87%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8_2019-2020/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83.pdf (дата звернення: 29.12.2024).

8. Польова Л. В. Особливості практичної підготовки фахівців з туризму. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2012. № 4 (239). Ч. II. С. 169–175.

9. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.

10. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посіб. 3-тє вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

11. Смірнова З., Хуртик Д., Єфанова В., Резніченко Н., Бобровський О. Підготовка фахівців спортивно-оздоровчого туризму у закладах вищої освіти: інтерактивний підхід, *Physical culture sports and health of the nation*. 2024. № 17 (36). С. 446–453.

12. Стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 03 квіт. 2024 р. № 450. 2024, 17 с.

13. Уварова Г. Ш., Мелько Л. Ф. Туристичне країнознавство : навч. посіб. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

14. Ципко В. В. Інтерактивні методи навчання в туристичній освіті. *Економіка та управління на транспорті*. 2018. Вип. 6. С. 167–173.

15. Черній Г. В. Інтерактивні технології як засіб формування комунікативних умінь фахівців сфери туризму. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2013. № 40. С. 86–89.